5.SINIF 2. TEMA
ÇALIŞMA FASİKÜLÜ

TÜRKÇE

Bu kitapçık BİTLİS Ölçme Değerlendirme Merkezi
tarafından hazırlanmıştır.

1.

I	Z	I	M	R	I	K
S	I	T	V	E	U	T
Ö	R	R	Y	Z	L	R
Z	M	U	E	L	U	V
C	A	Y	L	Z	S	J
Ü	K	B	E	Y	A	Z
K	N	E	K	U	H	E

Aşağıda verilen kelimelerin eş anlamlarını yukarıdaki tablodan bularak işaretleyiniz.

AK – NEHİR – AL – KELİME – MİLLET – RÜZGÂR - VATAN

2. (zifirî), (liman), (himaye), (istirahat), (meçhul), (lodos), (mucize)
Aşağıdaki tanımlanan kavramları yukarıdaki kelimelerden seçerek cümlenin sonundaki boşluğa yazınız.

Gemilerin barınmalarına, yük alıp boşaltmalarına, yolcu indirip bindirmelerine yarayan doğal veya yapay sığınak. (- - - -)

Koruma, gözetme, esirgeme, koruyuculuk, gözetim. (- - - -)

Dinlenme, rahat etme. (- - - -)

Çok koyu. (- - - -)

Güneyden veya güneybatıdan esen ve bazen de yağış getiren yerel rüzgâr. (- - - -)

İnsan aklının alamayacağı olay. (- - - -)

Bilinmeyen, bilinmedik. (- - - -)

3. **Aşağıdaki cümlelerdeki boşlukları uygun ifadelerle doldurunuz.**

a.Kendisiyle ilgili açıklama yapılacak cümlelerin sonuna - - - - konur.

b.Bilinmeyen, kesin olmayan veya şüpheyle karşılanan yer,tarih vb. durumlar için - - - - işareti kullanılır.

4.

• Yaşlı	□ us
• Tabiat	□ yaş
• Cevap	□ ihtiyar
• Akıl	□ doğa
• Islak	□ yanıt

Yukarıda verilen kelimeleri birbirlerinin eş anlamlılarıyla eşleştiriniz.

5 ve 6. soruları aşağıda verilen metne göre cevaplayınız.

HAYATIN ANLAMI

Eski zamanların birinde bir adam, hayatın anlamının ne olduğuna takmış kafayı. Bulduğu hiçbir yanıt ona yeterli gelmemiş ve başkalarına sormaya karar vermiş. Ama aldığı yanıtlar da ona yetmemiş. Fakat mutlaka bir yanıtı olmalı diyormuş ve dolaşıp herkese bunu sormaya karar vermiş. Köy, kasaba, ülke dolaşmış; bu arada zaman da durmuyor tabii ki.

Tam umudunu yitirmişken bir köyde konuştuğu insanlar ona:

-Şu karşıki dağları görüyor musun? Orada yaşlı bir bilge yaşar, istersen ona git. Belki o sana aradığın yanıtı verebilir, demişler.

Çok zorlu bir yolculuk sonunda bilgenin yaşadığı eve ulaşmış adam. Kapıdan içeri girmiş ve bilgeye hayatın anlamının ne olduğunu sormuş. Bilge “Sana bunun yanıtını söylerim ama önce bir sınavdan geçmen gerekiyor.” demiş. Adam kabul etmiş. Bilge, bir çay kaşığı vermiş adamın eline ve içine de zeytinyağı doldurmuş.

- Şimdi çık ve bahçede bir tur at, tekrar buraya gel . Yalnız dikkat et, kaşıktaki zeytinyağı eksilmesin, eğer bir damla eksilirse kaybedersin.

Adam, gözü çay kaşığında, bahçeyi turlayıp gelmiş. Bilge bakmış, “Evet!” demiş, “Kaşıkta yağ eksilmemiş, peki bahçe nasıldı?”

Adam şaşkın:

- Ama ben kaşıktan başka bir yere bakmadım ki!

- Şimdi tekrar bahçeyi dolaşıyorsun, kaşık yine elinde olacak ama bahçeyi inceleyip gel, demiş bilge.

5. Bilge, adamı kaşıkla ikinci kere bahçeye yolladıktan sonra neler yaşanmış olabileceğini metnin gelişiminden hareketle tahmin ediniz.

6. Bu metnin hikâye unsurlarını ilgili baloncuklara yazınız.

OLAY

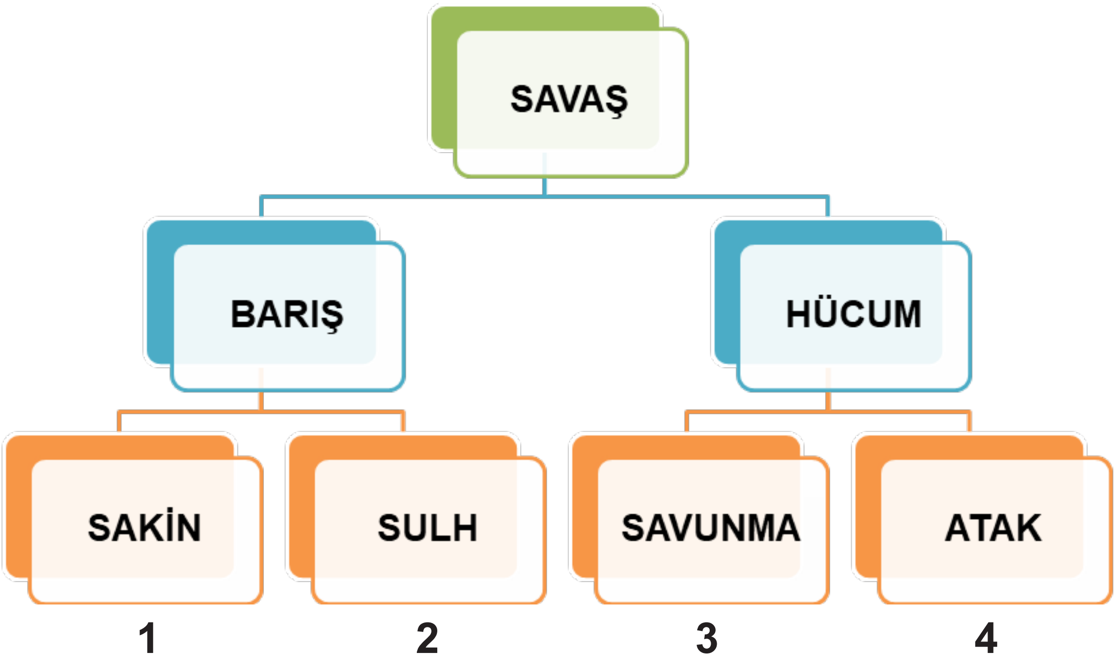
YER

HAYATIN ANLAMI

ZAMAN

KAHRAMANLAR

7.

Ahmet, genç bir izcidir. Önüne karmaşık bir yol çıkmıştır. İlk olarak önündeki sözcüğün zıt anlamlısının olduğu bölüme gidip sonrasında gittiği bölümdeki kelimenin eş anlamlısının bulunduğu bölümü bulmalıdır.

Bu adımları takip ettikten sonra Ahmet hangi bölüme ulaşır?

A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

8. Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerlere yanlarındaki deyimlerden hangisi getirildiğinde cümle anlamsız olur?

A) - - - - bu maçı kazanmalıyız. (Ne pahasına olursa olsun)

B) O çocuk - - - - ama bir türlü başaramıyor. (çaba harcıyor)

C) Ailesi kızlarını - - - - , her ihtiyacını karşılıyorlardı. (ablukaya almış)

D) Oğullarının eve hâlâ gelmemiş olması aileye - - - - , gözlerine uyku girmiyordu. (endişe veriyor)

9. • Kendisiyle ilgili açıklama verilecek cümlenin sonuna konur.
• Karşılıklı konuşmalarda, konuşan kişiyi belirten sözlerden sonra konur.
• Kendisiyle ilgili örnek verilecek cümlenin sonuna konur.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde iki noktanın (:) bu işlevlerinden herhangi birinin örneği <u>yoktur</u>?

A) Bakanlık, hazırladığı soruları https://odsgm.meb.gov.tr adresinden yayımlıyor.

B) Başarının sırrı şu iki şeyde gizlidir: inanmak ve çok çalışmak.

C) Geziye katılanlar şunlardır: Kemal, Mert, Aynur, Tülin.

D) Ayça: "Halk oyunu bir milletin zenginliğidir."

10. Aşağıdaki atasözlerinden hangisi anlamca diğerlerinden farklıdır?

A) Bir elin nesi var, iki elin sesi var.

B) Yalnız taş duvar olmaz.

C) Sakla samanı, gelir zamanı.

D) Birlikten kuvvet doğar.

11. Babamın çok sevdiği bir arabası vardı. Yıllarca babamı hiç yolda bırakmadı. Beraber nice şehirleri, köyleri, ovaları geçtiler. Yıllar yılları götürdü, babamın arabasının emekliye ayrılma vakti gelmişti. Artık aileden olmuş bu arabayı götürüp hurdacıya sattı.
Bu metinde aşağıdakilerden hangisi insana özgü bir özellik kazanmıştır?

A) Köy

B) Şehir

C) Yol

D) Araba

12.

AĞACIM

Mahallemizde
Senden başka ağaç olsaydı
Seni bu kadar sevmezdim.
Fakat eğer sen
Bizimle beraber
Kaydırak oynamasını bilseydin
Seni daha çok severdim.

Güzel ağacım!
Sen kuruduğun zaman
Biz de inşallah
Başka mahalleye taşınmış oluruz.

Yukarıdaki şiire göre çocuğun ağacı daha çok sevmesi neye bağlıdır?

A) Ağacın daha çok meyve vermesine

B) Ağacın kaydırak oynamasını bilmesine

C) Diğer ağaçlardan farklı olmasına

D) Başka mahallelerdeki ağaçlardan büyük olmasına

13. • Birinci sözcükle ikinci sözcük arasında eş anlam ilişkisi vardır.
• İkinci sözcükle üçüncü sözcük arasında zıt anlam ilişkisi vardır.

Bu kurala uygun seçenek aşağıdakilerden hangisidir?

	I.Sözcük	II.Sözcük	III.Sözcük
A)	Siyah	Beyaz	Ak
B)	Doğal	Yapay	Suni
C)	Fayda	Yarar	Zarar
D)	Sessiz	Sakin	Uyumlu

14.

Bu görselden hareketle sağlıklı bir yaşam için aşağıdakilerden hangisini <u>yapmamalıyız</u>?

A) İstediğimiz zaman uyup istediğimiz zaman uyanmalıyız.

B) Kişisel bakımımıza dikkat etmeliyiz.

C) Düzenli olarak spor yapmalıyız.

D) Düzenli beslenmeliyiz.

15. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcüğün kazandığı anlam yay ayraç içerisinde yanlış verilmiştir?

A) Bu, günümüz hikâyelerinde kullanılan en <u>çekici</u> konudur. (İlgi uyandıran)

B) Burada bütün evler denize <u>bakar</u>. (Ön yüzü, yönü denize doğru dönük olmak)

C) Onun bu <u>soğuk</u> tavırları beni üzüyor. (İlgisiz, içten olmayan)

D) Yemek biraz daha <u>pişmeli</u>. (Tecrübe kazanmak)

16.
İriydi Elif, kuvvetliydi kağnı başında
Elma elmaydı yanakları üzüm üzümdü gözleri,
Kınalı ellerinden rüzgâr geçerdi, daim;
Toprak gülümserdi çarıklı ayaklarına.
Alını yeşilini kapmıştı, geçirmişti,
Niceden, niceden.

Bu dizelerde aşağıdaki söz sanatlarından hangileri vardır?

A) Konuşturma – Benzetme

B) Kişileştirme – Benzetme

C) Abartma – Konuşturma

D) Benzetme – Abartma

17. I. DURUM

'' - - - - ''

Bu atasözü "Konuşma ile bir şey olmaz, icraat önemlidir." anlamındadır. Bir işi yapmak istiyorsak o işi konuşarak değil, faaliyete geçerek bitirebiliriz.

II. DURUM

Vaktiyle köyün birinde ahalinin tarlaları ve meyve sebze bahçelerini suladığı bir su kaynağı varmış. Bu kaynak köyün ortak malıymış. Civarda başkaca su kaynağı olmadığından bütün köylü, arazisini bu kaynaktan sıra ile sularmış. Kimin ne vakit, ne kadar su kullanacağı belliymiş ve herkes kendi sırasını takip eder, komşularının hakkına da saygı gösterirmiş.

Ancak her köyde olduğu gibi bu köyde de açıkgöz bir adam varmış. Sebze bahçesi su kaynağının hemen yakınında bulunan bu adam,herkes gibi sırası geldiğinde gider, kaynaktan suyunu alırmış ama bununla yetinmeyip kaynak ile bahçesi arasına gizli bir su yolu kazmış. Kimseler fark etmesin diye de su yolunun üzerini taşla tahtayla kapatıp üstüne de saman balyaları yığmış. Su, diğer vakitlerde bu samanın altından aka aka açıkgözün tarlasına kadar gidermiş.

Yaz ortasında herkesin tarlası susuzluktan yanıp kavrulurken onunki fidanların boy üstüne boy attıkları, yemyeşil bir hâlde olurmuş.Üstelik bostanın ortasındaki sulama havuzu da her zaman doluymuş. Köylüler "Bu işin içinde bir iş var." diyerek araştırmışlar ve kısa bir süre sonra da gerçeği fark etmişler.

Sonuç olarak bu deyim gizlice iş görmek, kimselere fark ettirmeden işler çevirmek anlamında kullanılmış. Bu deyim '' - - - - '' olarak bilinir.

Bu durumlara uygun atasözü ve deyim aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla verilmiştir?

A) Akıl akıldan üstündür. / burnundan kıl aldırmamak

B) Ağaç yaşken eğilir. / suratı sirke satmak

C) Lafla peynir gemisi yürümez. / saman altından su yürütmek

D) Leyleğin ömrü laklak ile geçer. / baltayı taşa vurmak

18. I.Aldığı notu öğrenince sevinçten dili tutuldu.
II.Freni boşalan kamyon, ağaca yıldırım gibi çarptı.
III.Sınavdan zayıf aldığını öğrenince neye uğradığını şaşırdı.
IV.Acıkan kedinin miyavlamaları umurunda bile olmadı.

Numaralandırılmış cümlelerde kullanılan deyimlerden hangisinin anlamı aşağıda yanlış verilmiştir?

A) (Dili tutulmak) Herhangi bir sebepten ötürü söz söyleyemez duruma gelmek.

B) (Yıldırım gibi olmak) Çok hızlı hareket etmek.

C) (Neye uğradığını şaşırmak) Bir durum veya olay karşısında hayrette kalmak, şok geçirmek.

D) (Umrunda bile olmamamak) Bir şeyi aşırı istemek, umursamak.

19. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde zıt (karşıt) anlamlı kelimeler bir arada <u>kullanılmamıştır</u>?

A) Dosta güven, düşmana korku saldık.

B) Savaşlar son bulsun, insanlık barışla huzur bulsun.

C) Derse geç kalacağız, biraz hızlı olalım mı?

D) Bizimle gelmek mi istiyorsun yoksa onlarla gitmek mi?

20.

Ey bu topraklar için toprağa düşmüş asker
Gökten ecdat inerek öpse o pak alnı değer.
Sana dar gelmeyecek makberi kimler kazsın?
Gömelim gel seni tarihe desem sığmazsın.

Yukarıdaki dörtlükte şair kime seslenmektedir?

A) Vatana

B) Mehmetçik'e

C) Ecdada

D) Toprağa

21. Hayat tarzlarımız siyah ve beyaz kadar farklıydı.
Bu cümledeki altı çizili sözcüklerin eş anlamlıları aşağıdaki seçeneklerin hangisinde bir arada verilmiştir?

A) Dağdan akan sular karayı bitirip denize ulaşıyordu.

B) Başında kara kasketi ve ak sakalıyla heybetli biriydi.

C) İyi insanlar kötü insanları her zaman yenerler.

D) Yeşil ile mavinin buluştuğu yerdir Karadeniz.

22. Sağlık çalışanları bütün zorluklara karşı göğüs gererek, hiçbir fedakarlıktan kaçınmayarak insanlara yardım etmeye çalışıyorlar.
Bu cümlede anlatılan durumu ifade eden deyim aşağıdakilerden hangisidir?

A) Canına tak etmek

B) Canı çıkmak

C) Canla başla

D) Can çekişmek

23. Aşağıdakilerin hangisinde kişileştirme sanatı vardır?

A) Kısa olduğunu düşünen ağaç canını dişine takmış, uzamaya çalışıyordu.

B) Dağın başına çıkıp denizi seyrettiğim zaman çok mutlu olurum.

C) Kaplumbağa kadar yavaş olan bu adamın, yarışı nasıl kazandığını anlamadım.

D) Bardaktan boşanırcasına yağan yağmur sonrası dere taştı.

24. Soru işareti soru cümlelerinin sonuna konur.
Buna göre aşağıdakilerin hangisinde soru işareti doğru kullanılmıştır?

A) Mahmut güzel mi güzel bir kalem almıştı?

B) Sınıfa girince herkesin gözü kaleminde kalmıştı?

C) Bu kalemin neden ilgi çekici olduğunu anlamamıştı?

D) Acaba eskiciden aldığı bu kalem sihirli miydi?

25. Aşağıdaki kelime gruplarından hangisi zıt anlamlı değildir?

A) Büyük → küçük

B) Zengin → fakir

C) Yaşlı → ihtiyar

D) Karanlık → aydınlık

26. Deyimler bir olayı veya durumu güçlendirmek için kullanılan söz gruplardır. Örneğin bir durumla ilgili çok fazla detaya dikkat etmek, her detaya önem vermek anlamında "- - - -" deyimi; konuşulan bir konuyla ilgili gizlice başkalarını dinlemek anlamında "- - - -" deyimi; çok sevinçli bir durumu anlatmak için "- - - -" deyimi kullanılır.
Aşağıdaki deyimlerden hangisi bu parçada boş bırakılan yerlerden herhangi birine getirilmez?

A) etekleri zil çalmak

B) sırt sırta vermek

C) ince eleyip sık dokumak

D) kulak kabartmak

27. **Aşağıdaki atasözlerinden hangisi** “Bir insana çok güvenip onun için her şeyin yapılmasına rağmen o kişi tarafından zarara uğramayı” **anlatır?**

A) Bir elin nesi var, iki elin sesi var.

B) Ayağını yorganına göre uzat.

C) İşini kış tut, yaz çıkarsa bahtına.

D) Besle kargayı, oysun gözünü.

28. Dalgalan sen de şafaklar gibi ey şanlı hilâl;
Olsun artık sana dökülen kanlarımın hepsi helâl.
Ebediyen sana yok, ırkıma yok izmihlâl.
Hakkıdır, hür yaşamış bayrağımın hürriyet;
Hakkıdır, Hakk’a tapan milletimin istiklâl!

Bu dizelerle aşağıdakilerden hangisi konu bakımından benzerdir?

A) Dalgalandığın yerde ne korku, ne keder…
Gölgende bana da, bana da yer ver.
Sabah olmasın, günler doğmasın ne çıkar:
Yurda ay yıldızının ışığı yeter.

B) Bu bahar havası bu bahçe,
Havuzda su şırıl şırıldır.
Uçurtmam bulutlardan yüce.
Zıpzıplarım pırıl pırıldır.
Ne güzel dönüyor çemberim.
Hiç bitmese horoz şekerim.

C) Ben küçücük bir ağacım,
Yurdumun bir bahçesinde.
Topraklar tüterken görün,
Dallarım çiçeklensin de…

D) Ağaç olsan dal olurum anne.
Dal olurum anne.
Yaprak olurum,
Sana gelirim.

29. “Dibi görünmeyen sudan geçme.” **atasözüyle aşağıdakilerden hangisi vurgulanmıştır?**

A) Tedbirli olmak

B) Becerikli olmak

C) Azla yetinmek

D) İyimser olmak

30. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde büyük harflerin kullanımıyla ilgili bir yanlışlık yapılmıştır?**

A) Ben Yunus Emre'nin şiirlerini severim.

B) Öğretmenimiz Zeynep hanım, annemi aradı.

C) 23 Nisan Öykü Yazma Yarışması’na katıldım.

D) Ortaokulu Bitlis'te okudum.

31. • Koşul-sonuç cümlesi
• Benzetme cümlesi
• Abartı bildiren cümle

Aşağıdakilerden hangisi bu cümle çeşitlerinden herhangi birine örnek <u>olamaz</u>?

A) Bu acı olayla gözyaşları sel oldu.

B) İzin alabilirse iki günlüğüne şehir dışına çıkacakmış.

C) Arabasını yenilemek için iki aydır para biriktiriyor.

D) Bulutlar gökyüzünü yorgan gibi örtmüştü.

32. • Üç beş satırlık bir mektup yazıp gönderdim.
• Kurban etlerini satırla parçaladık.
Bu cümlelerdeki altı çizili sözcükler arasındaki anlam ilişkisi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Eş anlamlılık

B) Zıt anlamlılık

C) Eş seslilik

D) Yakın anlamlılık

33. Antakya'da yağmur yağıyor sicim sicim.
Bulutlar bağırıyor arkamdan,
Rüzgâr ıslık çalıyor,
Gazetem kalemim üşüyor,
Sobalarımız üşüyor evlerimizde.
Aşağıdakilerden hangisi bu dizelerde kişileştirilen varlıklardan biri değildir?

A) Gazete

B) Rüzgâr

C) Bulut

D) Yağmur

34. Koşuyorum şu engin denizlerde.
Bir at olmak ne güzel hayatta.
Özgür hissediyorum kendimi doyasıya.
Hızla koşuyorum masmavi sularda.
Yukarıdaki dörtlükte hangi söz sanatından yararlanılmıştır?

A) Benzetme

B) Zıtlık

C) Konuşturma

D) Abartma

35. (I)Bugün her zamankinden daha erken uyandım. (II)Güneş her sabah olduğundan daha çok aydınlatmış evin içini. (III)Annem benden önce uyandığından soba çoktan ısıtmıştı evin içini. (IV)Ne yazık ki baharın tatlı güneşi, etkisini arttırdığı için sobanın sıcaklığı da eski güzelliğini kaybetmiş.
Yukarıdaki metinde numaralanmış cümlelerden hangileri neden-sonuç anlamını taşımaktadır?

A) I ve II

B) I ve III

C) II ve IV

D) III ve IV

36. "Savurmak" **sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde** "israf etmek" **anlamında kullanılmıştır?**

A) Elimdeki kâğıtları havaya savurdum.

B) Rüzgâr önüne kattığı her şeyi havaya savurdu.

C) İşçiler buğday savuruyor.

D) Elindeki paraları böyle savurursan beş kuruşsuz kalırsın.

37. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde sesteş olabilecek bir kelime kullanılmamıştır?

A) Gece geç yattığım için sabah uyanamadım.

B) Yüzümdeki ben gittikçe büyüyordu.

C) Pencereleri daha yeni sildim.

D) Dedemin yaptığı salla nehrin karşısına geçtik.

38. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde karşıt anlamlı kelimeler bir arada kullanılmıştır?

A) Sessiz sedasız oturdu bütün gün.

B) Sıcak bir günün ardından ılık rüzgâr esmeye başladı.

C) Yeşil ve mavinin buluştuğu bir gölün kıyısında oturduk.

D) Lokantanın kapalı yeri dolu olduğundan açık yerine geçtiler.

39. Aşağıdaki cümlelerdeki altı çizili sözcüklerden hangisi mecaz anlamlıdır?

A) Ağır düşüncelere dalmıştı.

B) Kırmızı ayakkabılarımı bulamıyorum.

C) Sen gidince her şey daha kötüye gitti.

D) Onunla oynamak istemediğim için bana küstü.

40. I. ve II. sözcükler arasında zıt anlamlılık ilişkisi vardır.
II. ve III. sözcükler arasında eş anlamlılık ilişkisi vardır.
Aşağıdakilerden hangisi bu bilgilere göre sıralanmıştır?

	I	II	III
A)	Emniyet	Kudret	Güvenlik
B)	Berrak	Bulanık	Acı
C)	İnce	Kuvvet	Güç
D)	Zengin	Fakir	Yoksul

41. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde büyük harflerin kullanımıyla ilgili yanlışlık yapılmamıştır?

A) Van gölü'nü görmeyi çok istiyorum.

B) Bitlis Kalesi'ni gezmek çok eğlenceliydi.

C) Buraya avukat Mehmet bey'i görmeye geldim.

D) Ahmet Amcam bana bilgisayar aldı.

42. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde deyim, açıklamasıyla birlikte verilmiştir?

A) Bunca sıkıntıyı sineye çekiyordu.

B) Olanları duyunca küplere bindi.

C) Komşulara kulak kesilmiş, anlatılanları dikkatlice dinliyordu.

D) Son zamanlardaki davranışlarıyla gözümden düşü.

43. Aşağıdaki altı çizili sözcüklerden hangisi terim anlamıyla kullanılmamıştır?

A) Kafiye, mısra sonlarındaki anlamları ve görevleri farklı, yazılışları aynı olan ses benzerlikleridir.

B) Açılar konusunda çok zorlanıyorum.

C) Hakem penaltı verdi, kaleci kurtardı.

D) Farklı açıdan bakabilmek de önemlidir.

44. Bu olayın sebepleri şunlardır ( ) kimseyi dinlememek ( ) kendine aşırı güvenmek ( )
Bu cümlede yay ayraçla gösterilen yerlere sırasıyla aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangileri getirilmelidir?

A) (.) (,) (.)

B) (:) (,) (?)

C) (:) (?) (.)

D) (:) (,) (.)

45. Aşağıda yay ayraç içinde verilen deyimlerden hangisi kendinden önceki açıklamayla uygun <u>değildir</u>?

A) Korkudan ayakta duramaz hâle gelmek (dizlerinin bağı çözülmek)

B) Bir şeyi duymazlıktan gelmek (ağzı kulaklarına varmak)

C) Bir varlığın elden çıkarılmasını kabul etmek (gözden çıkarmak)

D) Danışmak, görüş almak (akıl almak)

46. "Nazik insanları herkes sever." **cümlesindeki** "nazik" **kelimesinin yerine hangi kelime getirilirse cümlenin anlamında bir değişiklik <u>olmaz</u>?**

A) Sade

B) Çalışkan

C) Dürüst

D) Kibar

47. I.Olaylara sürekli dışarıdan müdahale etmek zorunda kaldım.
II.Arkadaşlarımı çok sevdiğim için onlarla iyi anlaşıyorum.
III.Her işin bir zorluğu olduğunu bilmek gerekir.
IV.Buranın en güzel çiçekleri bizim bahçemizde yetişir.
Yukarıdaki numaralandırılmış cümlelerin hangisinde karşılaştırma anlamı vardır?

A) I B) II

C) III D) IV

48. Kara gözler kara gözler
Kararmış <u>kara</u> gözler
Gemim deryada kaldı
Yelkenim <u>kara</u> gözler
Bu dizelerdeki altı çizili kelimeler için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Eş seslidir.

B) Eş anlamlıdır.

C) Soyut anlamlıdır.

D) Mecaz anlamlıdır.

49. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde sebep-sonuç ilişkisi <u>yoktur</u>?

A) Sınava iyi hazırlandığından başarılı oldu.

B) Tatilde gördüğü yerleri arkadaşlarına anlattı.

C) Geç kaldığı için annesinden özür diledi.

D) Sporcu, dereceye girince takıma alındı.

50. Mutlu olmak herkesin hakkıdır. Yalnız mutluluğu uzaklarda değil, kendi hayatımızda arayıp bulmalıyız. Geçmişi arayanlar, geleceğe kaygı ile bakarlar; hiçbir zaman mutlu olamazlar. İnsan, durumundan hoşnut olmayı bilmeli, kendini ve başkalarını sevmelidir.
Bu parçaya göre aşağıdaki insanlardan hangisinin mutlu olma ihtimali daha düşüktür?

A) Mutluluğu kendi hayatında arayanlar

B) Geleceğinden endişe duyanlar, geçmişini arayanlar

C) Durumundan hoşnut olmayı bilenler

D) Kendini ve başkalarını sevenler

51. Masallar, sadece okunacak kitaplar değildir. Masallar, aynı zamanda bir eğitim yuvasıdır. Çünkü masalları okuyan çocuklar iyilerin her zaman kazandığını kötülerin ise kaybettiğini görür. Ahlaki değerlerin insanlara kazandırdığını gören okuyucu da farkında olmadan iyilik yapmaya çalışır.
Bu metnin konusu aşağıdakilerden hangisidir?

A) Masalların gerçekçi olması gerektiği

B) Çocukların kitaplardan kazandıkları

C) Masalların eğitimdeki yeri ve önemi

D) Masalların sadece çocuklar tarafından okunması

52. - Bürodaki bütün işleri ben çeviriyorum.
- Evin bahçesini örgülü telle çevirmişlerdi.
- Annem oturma odasının düzenini değiştirirken televizyonu sağa çevirdi.

Aşağıdakilerden hangisi "çevirmek" **sözcüğünün bu cümlelerde kazandığı anlamlardan biri <u>değildir</u>?**

A) Bir yerin çevresini bir şeyle sarmak, kuşatmak.

B) Yönetmek, idare etmek.

C) Yolundan alıkoymak, yoldan döndürmek.

D) Bir şeyin yönünü değiştirmek.

53. (I) Şair yeni bir şiir kitabı yayınladı. (II) Kitap, şairin geleneksel şiir kalıplarını kullanarak yazdığı şiirlerden oluşuyor. (III) Bu şiirlerde kimi zaman şairin, insanı çok derinden etkileyen sesini duyuyoruz. (IV) Kitaptaki şiirlerin çoğu sevgi, ayrılık, özlem gibi kişisel temalar üzerine yazılmış.
Yukarıda numaralanmış cümlelerden hangisi kanıtlanabilirlik açısından farklıdır?

A) I B) II

C) III D) IV

54. I.oranda
II.özgür
III.oluruz
IV.bilgili
V.olduğumuz

Numaralandırılmış sözcüklerden anlamlı ve kurallı bir cümle oluşturulmak istenirse sondan ikinci kelime hangisi olur?

A) I B) II

C) IV D) V

55. - Kastamonu, şirin memleketim, burnumda tütüyor.
- Bursa'ya yarın gideceğim, dedi.
- Geldim, kitabı aldım, okudum.

Bu cümlelerde virgül aşağıdaki görevlerinden hangisiyle <u>kullanılmamıştır</u>?

A) Eş görevli kelimelerin arasına konur.

B) Sıralı cümleleri birbirinden ayırmak için konur.

C) Tırnak içinde olmayan alıntı cümlelerinden sonra konur.

D) Ara sözleri belirtmek için kullanılır.

56. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde amaç-sonuç ilişkisi <u>yoktur</u>?

A) Sınavı kazanmak için düzenli ders çalışıyorum.

B) Sınavda heyecanlandığı için bazı soruları yapamadı.

C) Ailesi ile alışveriş yapmak üzere evden ayrıldı.

D) Tatil için ailesiyle Antalya'ya gittiler.

57. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde büyük harflerin yazımıyla ilgili bir yanlışlık <u>yapılmamıştır</u>?

A) Denizli'nin Kale İlçesinde oturuyormuş.

B) Kura nehrinin yüzeyi buz tutmuş.

C) 29 Haziran'da İzmir'e gidecekmiş.

D) Zeynep Teyze'me dün gittik.

58. Ayşe'nin o uzun saçları, dalgalı bir denizi andırıyordu.
Bu cümledeki söz sanatı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Benzetme

B) Kişileştirme

C) Konuşturma

D) Abartma

59. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "diş" **sözcüğü deyim içinde kullanılmıştır?**

A) Babamın takma dişlerinin artık değişmesi lazım.

B) Küçük yaşlardan itibaren dişlerimize önem vermeliyiz.

C) Makinenın dişlerinden birisi kırılmış.

D) Burada dişe dokunur bir şey bulamadık.

60. Aşağıdaki cümlelerin hangisi nesnellik-öznellik açısından diğerlerinden farklıdır?

A) Doğanın muhteşem güzelliği karşısında gözleri kamaştı.

B) Yazarın son kitabı insanı derinden etkiliyordu.

C) Film, Kurtuluş Savaşı yıllarını anlatıyor.

D) Şelaleden akan suyun sesi insana huzur veriyordu.

61. Aşağıdaki atasözlerinden hangisi birlik ve dayanışmanın önemi ile ilgili değildir?

A) Birlikten kuvvet doğar.

B) Bir elin nesi var, iki elin sesi var.

C) Bugünün işini yarına bırakma.

D) Yalnız taş duvar olmaz.

62. Ay yıldızın sinende,
Elmas gibi ne parlak!
Yüksel, yüksel göklere,
Ey sevimli al bayrak.

Bu şiirin ana duygusu aşağıdakilerden hangisidir?

A) Doğa sevgisi

B) Memleket özlemi

C) Yaşama sevinci

D) Bayrak sevgisi

63. Türkiye'de yetiştirilen bazı tarım ürünlerinin yetişme koşulları aşağıda verilmiştir:

MISIR: Yaz mevsiminin sıcak ve yağışlı geçtiği bölgelerde doğal olarak yetişir. Bu yüzden ülkemizde doğal yetişme alanı Karadeniz Bölgesi'dir. Son yıllarda sulamanın yaygınlaşmasıyla Akdeniz Bölgesi'nde de yetiştirilmektedir. Toprak seçiciliği olmayan mısır bitkisi için en uygun ortam; serin geceler, güneşli günler ve orta sıcaklıktaki yerlerdir.

ÇAVDAR: Tahıllar içinde soğuğa en dayanıklı olan çavdar, her toprakta yetişebilir. Nem isteği azdır, kök gelişmesi fazla olduğundan yeterli suyu kolaylıkla bulur. Ülkemizde en çok Orta ve Doğu Anadolu Bölgesi'nde yetiştirilir.

ZEYTİN: Sıcaklığın eksilere düşmediği ılıman iklimlerde yetişen bir tarım ürünüdür. Besin maddelerince fakir ve sulama imkânının olmadığı kıraç topraklarda da yetişebilmektedir. Her ne kadar kuraklığa dayanıklı olsa da yıllık yağış isteği 600-800 mm'dir. Ülkemizde en çok Ege Bölgesi'nde yetiştirilen zeytinin toprak seçiciliği yoktur.

DOMATES: Ilık ve sıcak iklim meyvesi olan domates, soğuklardan çok zarar görür. Normal gelişmenin meydana gelebilmesi için sıcaklığın 16-19 derece civarında olması gerekmektedir. Her toprakta yetişebilen domates, şartlara kolayca uyum sağlayabilir. Ülkemizde Doğu Anadolu Bölgesi hariç her yerde yetiştirilir.

Tarım faaliyetleriyle uğraşan Ekrem Bey, yükseltisi fazla olan ve soğuk iklim kuşağında yer alan bir şehirde yaşamaktadır. Bu şehirde yaz mevsimi kısa ve sıcak, kış mevsimi ise uzun ve soğuk geçmektedir.

Buna göre Ekrem Bey, bulunduğu bölgede hangi tarım ürününü yetiştirebilir?

A) Mısır

B) Zeytin

C) Domates

D) Çavdar

64. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde deyim <u>kullanılmamıştır</u>?**

A) Evdeki gürültüden kafası şişti.

B) Bu iş onun gözünü korkuttu.

C) Öyle dik başlı ki kesinlikle kabul etmiyor.

D) Sıcak çaydanlığa dokununca eli yandı.

65 ve 66. sorular aşağıdaki metne göre cevaplanacaktır.

65. **İÇİMİZDEKİ GÜZELLİKLER**

Gönlümüzün güzelliği sevgiyse beynimizin güzelliği de düşünebilme yeteneğimizdir. Büyüklerinizle, yaşıtlarınızla kendinizden küçüklerle konuşun, tartışın. Konuşarak pek çok şey öğrenildiği gibi pek çok sorun da çözümlenebilir. Toplumumuzda bu tür konuşma pek yaygın değil ne yazık ki! Ya susuyor ya bağırıyoruz. <u>Konuşmayı bilmiyoruz</u>. Sizler bunu değiştirin.

Bu metindeki altı çizili cümle ile anlatılmak istenen nedir?

A) Yavaş ve sessiz konuşmaya çalışmak

B) Yüksek sesle konuşarak dikkati dağıtmak

C) Konuşma alışkanlığına sahip olmamak

D) Anlamlı ve çözüm odaklı konuşmamak

66. **Aşağıdakilerden hangisi bu metinde anlatılmak istenen düşünce ile aynı doğrultuda <u>değildir</u>?**

A) Konuşma, insanın aklını kullanma sanatıdır.

B) İnsanlarla anlaşmanın yolu güzel konuşmaktan geçer.

C) Gönül güzelliği insanın konuşma becerisini geliştirir.

D) Etkili bir konuşma bilgi seviyesini arttırır.

67. **Taklitçi Ahtapot Nedir?**

Deniz altı dünyasında yaşayan, istediği zaman renk ve şekil değiştirebilen ilgi çekici ahtapot türüdür. Hemen her ahtapot renk değiştirme özelliğine sahiptir. Ancak diğer ahtapot türleri taklitçi ahtapot türleri gibi değildir. Kendi savunma mekanizmaları taklitçi ahtapotlara göre daha zayıftır.

Taklitçi ahtapot büyüleyici ve ilgi çekici özelliklere sahiptir. Deniz altı dünyasının en tehlikeli canlılarından olan aslan balığı, vatoz, denizanası ve deniz yılanı gibi hayvanların kılığına rahatlıkla girerek kendini koruyabilmektedir. Taklit esnasında hem şekil hem de renk değiştirerek büyüleyici bir görünüme kavuşabilmektedir. Bu bağlamda taklitçi ahtapotlar deniz altı dünyasının en güzel canlıları arasında yer almaktadır.

Bu metinde taklitçi ahtapotla ilgili verilen bilgilerden yola çıkılarak aşağıdaki bilgilerden hangisine <u>ulaşılamaz</u>?

A) İstediği zaman renk ve şekil değiştirebilen ilgi çekici bir türdür.

B) Deniz altı dünyasının en tehlikeli canlıları arasında yer almaktadır.

C) Savunma mekanizmaları diğer ahtapot türlerine göre daha çok gelişmiştir.

D) Bazı tehlikeli canlıların kılığına hiç zorlanmadan girebilmektedir.

68. Bütün kusurumu toprak gizliyor.
Merhem çalıp yaralarım düzlüyor.
Kolun açmış yollarım gözlüyor.
Benim sadık yârim kara topraktır.

Yukarıdaki şiirde, hangi varlığa insana ait bir özellik verilmiştir?

A) Merhem B) Toprak

C) Sadık D) Yollarım

69. Olay: Yardımlaşma
Yer: Mahalle
Kişiler: Ali, Neşe, Metin, Ahmet Amca
Zaman: Sonbahar
Anlatıcı: 1.kişi anlatıcı

Yukarıdaki hikâye unsurlarıyla oluşturulacak olan olay metni aşağıdakilerden hangisi olabilir?

A) Bir sonbahar günüydü. Ahmet Amca evden çıkıp fırına ekmek almaya gitti. Tam bu sırada Ahmet Amca'nın evinden duman çıktığını gördüm. Ev yanıyordu. Yanımda Ali, Neşe ve Metin de vardı. Ali, itfaiyeyi aramak için babasına koştu. Biz de yangını söndürmek için mahalledeki herkese haber verdik. Bütün herkesin el birliğiyle yangını büyümeden söndürdük. Yangını zamanında fark etmeseydik Ahmet Amca'nın her şeyi kül olacaktı. Çok sevdiğimiz mahallemizin biricik amcası evsiz barksız kalacaktı.

B) Ahmet Amca mahallenin kimsesiz yaşlısıydı. Kış gelmiş, kar yağmıştı. Ahmet Amca'nın hiç odunu yoktu. Bu duruma çok üzülen Ali, Neşe ve Metin bir şeyler yapmak ona yardım etmek istiyorlardı. Bunun için Ali'nin bir fikri vardı. Kumbarasındaki birikimiyle Ahmet Amca'ya odun alacaktı. Diğer arkadaşları da aynı fikirdeydiler. Paraları bir araya toplayıp oduncuya gittiler. Ahmet Amca'ya bir kış yetecek odun aldılar. Böylece Ahmet Amca o kış hiç üşümeyecekti.

C) Ali'nin aklını kurcalayan bir şey vardı. Onu düşünceli gören Neşe ve Metin, Ali'ye neden düşünceli olduğunu sordular. Ali, artık kış ayının geldiğini ve mahallede tek başına yaşayan Ahmet Amca'nın odun alacak parasının olmadığını söyledi. Metin'in aklına bir fikir geldi. Herkes kumbarasında biriktirdiği paraları getirecek ve odun alması için Ahmet Amca'ya vereceklerdi. Ahmet Amca'nın böyle bir yardımı kabul etmeyeceğini bildikleri için parayı Ahmet Amca'nın kapısına gizlice bırakıp saklanacaklardı. Planlarını uyguladılar ve başarılı oldular. Ahmet Amca o parayla bir kış yetecek kadar odun aldı.

D) İnsanlara yardım etmek beni mutlu ediyor. Aynı şekilde arkadaşlarım Neşe ve Metin de insanlara yardım etmeyi ve yardımlaşmayı seviyorlar. Biz üç arkadaş mahallede herkesin yardımına koşuyoruz. Özellikle Ahmet Amca'ya çok yardım ediyoruz. Çünkü kendisi çok yaşlı ve ona yardım edecek kimsesi yok. Alışverişe çıktığı zaman poşetlerini biz taşıyoruz. Kar yağdığında sobasını biz yakıyor, evinin önünü açıyoruz. Tabi bunların hepsini karşılık beklemeden yapıyoruz. Ahmet Amca, çoğu zaman bu yardımları karşılıksız bırakmıyor. Hepimize çok güzel kitaplar alıyor. Son aldığı kitabı, Beyaz Diş, şimdi büyük bir zevkle okuyorum.

CEVAP ANAHTARI

1.

I	Z	I	M	R	I	K
S	I	T	V	E	U	T
Ö	R	R	Y	Q	L	R
Z	M	U	E	L	U	V
Ç	A	Y	L	Z	S	J
Ü	K	B	E	Y	A	Z
K	N	E	K	U	H	E

AK → BEYAZ
NEHİR → IRMAK
AL → KIRMIZI
MİLLET → ULUS
RÜZGAR → YEL
VATAN → YURT

2. Gemilerin barınmalarına, yük alıp boşaltmalarına, yolcu indirip bindirmelerine yarayan doğal veya yapay sığmak. **(liman)**
Koruma, gözetme, esirgeme, koruyuculuk, gözetim. **(himaye)**
Dinlenme, rahat etme. **(istirahat)**
Çok koyu. **(zifirî)**
Güneyden veya güneybatıdan esen ve bazen de yağış getiren yerel rüzgâr. **(lodos)**
İnsan aklının alamayacağı olay. **(mucize)**
Bilinmeyen, bilinmedik. **(meçhul)**

3. a.iki nokta
b.soru işareti

4. Yaşlı → İhtiyar,
Tabiat → Doğa,
Cevap → Yanıt,
Akıl → Us,
Islak → Yaş,

5. Adam tekrar bahçeye çıkmış, gördüğü güzelliklerle büyülenmiş, muhteşem bir bahçedeymiş çünkü. Geri geldiğinde bilge adam “bahçe nasıldı” diye sormuş. Adam gördüğü güzellikler karşısında büyülendiğini anlatmış. Bilge gülümsemiş “ama kaşıkta hiç yağ kalmamış” demiş ve eklemiş:
- Hayat senin bakışınla anlam kazanır. Ya sadece bir noktayı görürsün, hayatın akıp gider, sen farkına varmazsın. Ya da görebileceğin tüm güzelliklerin tam ortasında hayatı yaşarsın, akıp giden zamanın anlam kazanır. Hayatın anlamı senin bakışlarında gizli.

6. **Olay:** Hayatın anlamını bulmaya çalışan adamın başından geçenler.
Yer: Bilgenin evi
Zaman: Eski zamanlar
Kahramanlar: Hayatın anlamını arayan adam, bilge

7. B

8. C

9. A

10. C

11. D

12. B

13. C

14. A

15. D

16. B

17. C

18. D

19. C

20. B

21. B

22. C

23. A

24. D

25. C

26. B

27. D

28. A

29. A

30. B

31. C

32. C

33. D

34. C

35. D

36. D

37. C

38. D

39. A

40. D

41. B

42. C

43. D

44. D

45. B

46. D

47. D

48. A

49. B

50. B

51. C

52. C

53. C

54. B

55. A

56. B

57. C

58. A

59. D

60. C

61. C

62. D

63. D

64. D

65. D

66. C

67. B

68. B

69. A

meb.gov.tr